

Bc. Lucie FUČÍKOVÁ, *Sírotčí agenda a péče o sirotky v Prácheňském kraji v 18. století*, České Budějovice 2010 (diplomová práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích), 75 s. + XIII s. příloh

Posudek oponenta diplomové práce

Studie z novověké diplomatiky městských úředních písemností nejrůznějšího charakteru, zejména pokud se věnují výzkumu dokumentů právního obsahu, představují důležitý příspěvek k poznání právního života v českých městech v novověku. Bc. Lucie Fučíková právě tímto směrem zaměřila svou diplomovou práci, pojednávající o sírotčí agendě a péči o sirotky v Prácheňsku v 18. století.

Práce je rozčleněna do několika kapitol, v nichž autorka pojednala nejprve o současném stavu výzkumů a zhodnotila dosavadní literaturu i dostupné prameny, aby se vzápětí věnovala přehlednému zpracování vývoje sírotčího a s ním souvisejícího poručenského práva v českých zemích a jejich původu. V následující kapitole se zaměřila na postavení sirotků v českých městech a na správu sírotčích záležitostí v jejím vývoji během pobělohorského období. Vymezila zde správní obvod Prácheňska, jemuž se pak nadále věnuje podrobněji. Stručně charakterizovala jednotlivá města v tomto kraji, v jejichž fondech se pozůstatky sírotčí agendy dochovaly do současnosti. Poté se věnovala pohledu na osudy sirotků tak, jak je umožňují existující prameny studovat.

Velmi důležitou část práce představují následující kapitoly, zaměřené na jednotlivé druhy písemností, které při vedení sírotčí agendy ve městech vznikaly. Tak jsou jako primární pramen podrobně rozebrány nejprve sírotčí knihy z jednotlivých měst a vzájemně porovnány po obsahové i formální stránce. Podobným způsobem zpracovává následující kapitola tzv. sírotčí účty (přesněji by mohly být označeny snad jako „hlavní knihy sírotčí pokladny“) a konečně v další kapitole se autorka zaměřuje i na sírotčí tabely, které se v jejím rozboru jeví jako velmi specifický typ moderního dokumentu informačně-statistického obsahu vznikajícího v reformním tereziánském a zejména josefinském období.

V závěrečné pasáži si autorka jako jedna z mála troufla na celkové zhodnocení problematiky, které se věnovala, a na posouzení výsledků svého bádání v širším kontextu společenského postavení osob, označovaných jako sirotci, mezi obyvateli měst. V této souvislosti bych se autorky ráda zeptala, jak si vysvětluje proměny v užití úředních jazyků zkoumaných dokumentů, o nichž se zmiňuje na s. 67 své práce.

Diplomová práce Bc. Lucie Fučíkové představuje velmi zdařilou studii z novověké diplomatiky pojednávající o jednom z běžných a poměrně rozšířených typů městské úřední agendy v nesporných civilněprávních soudních věcech. Diplomovou práci proto velmi ráda doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm **v ý b o r n ě**.

Pelhřimov, 20. srpna 2010

Mgr. Lenka Martínková, Ph. D.

Martínková